

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

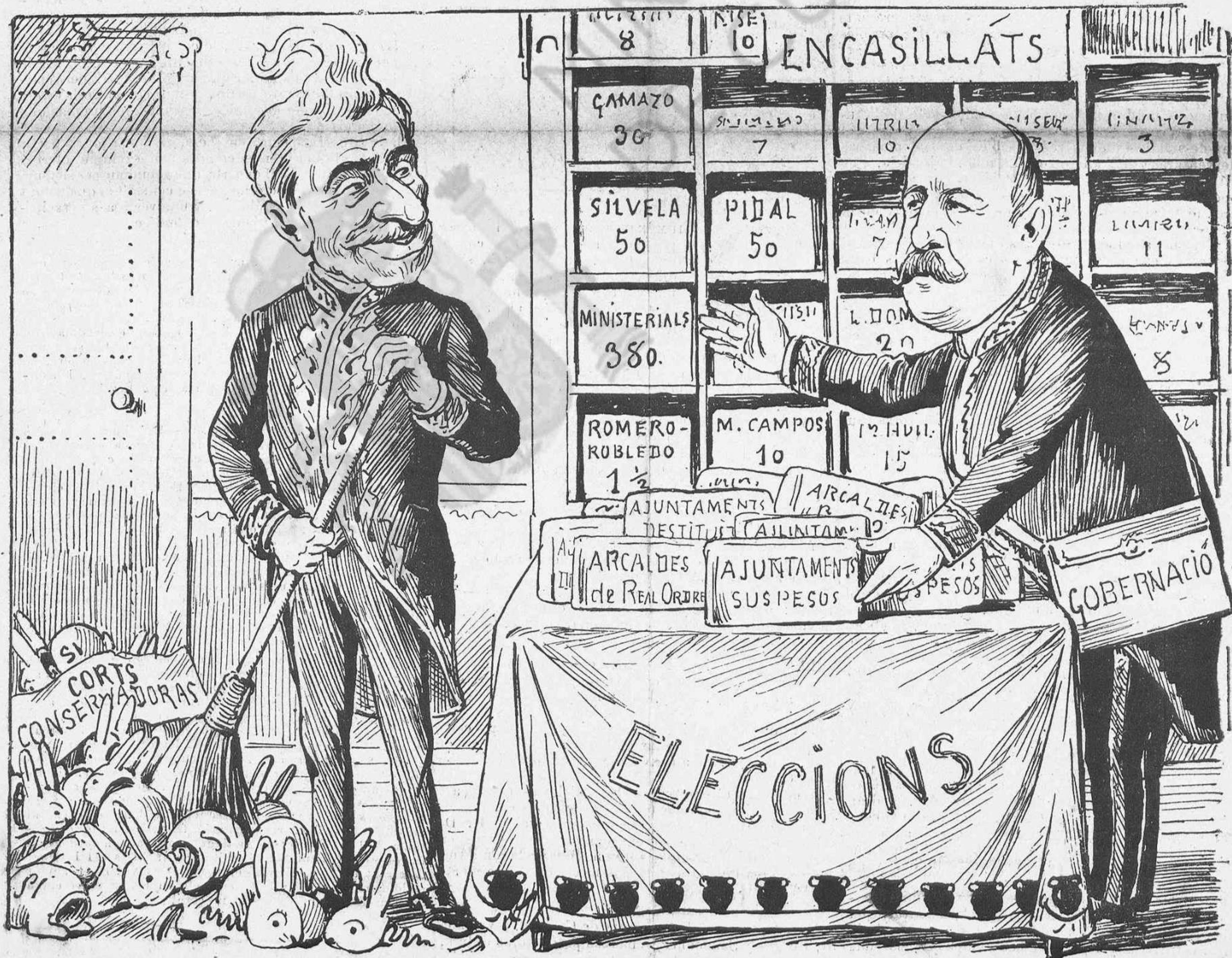
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

CAMBI DE CONILLS DE GUIX

—D. Práxedes, ja ho té tot à punt de solfa: escombri!

LO DEBER DELS REPUBLICANS

OLT s' ha parlat aquests días de la constitució de un govern nacional. Fora aquesta solució l' última carta jugada per la monarquia, ab la seguretat de perdre la partida, pero també ab la seguretat de prolongar algun temps mes la seva existència. Los mateixos monàrquichs deuen estar assombrats de qu' encare 'ls deixin ab las cartas als dits y de que no s' haja presentat ningú á volcar la taula, al crit de:—Alto 'l joch! Ja n' hi ha prou de tramps!....

Lo govern nacional que somíen per un cas de compromís no s' refereix poch ni molt á la nació, en la qual hi ha corrents de idees y partits organitzats que no tenen res que veure ab los bandos de la restauració monàrquica. Ells continuarián exercint lo monopolí del poder, ab una sola diferència, y es que així com fins ara menjan y governan per tandas, menjarián y governarián junts. D' això'n diuhen un govern nacional.

Com la pandilla conservadora, desde la mort de 'n Cánovas, està completament desorganizada, y á la pandilla fusionista li passa dos quartos de lo mateix, voldrián que d' aquesta desorganizació per partida doble 'n surtis una situació per anar tirant bé ó malament lo major temps possible. L' imatge de dos coixos que s' aguantan per no anarse'n d' oros donarà una idea basant aproximada dels propòsits que persegueixen los partits de la restauració al parlar de la necessitat de constituir un govern nacional.

Un verdader govern nacional podría constituirse en los actuals moments y ser molt útil á la patria, si per primera vegada, desde 'l fet de Sagunto, s' oferissen al país las garantías necessàries per elegir lliurement als seus representants en Corts.

Los cossos legislatius formats per lo lliure y expòntaneo sufragi del cos electoral tindrián la representació genuina del país y formarían la sólida base de un govern nacional á l' altura de las circumstancies presents y capas de satisfet de una manera digna las terribles necessitats que 'ns abrumen.

Lo país que per atendre á las espantoses exigències de las guerras ultramarines ha donat tan pròdigament la seva sanch y 'ls seus caudals sense exhalar una queixa, té un dret indiscretible á emanciparse de la tutela onerosa dels partits de la restauració, que son al cap-de-vall los únichs responsables de las immensas desventures que l' affligeixen. La rahó, la justicia, 'l bé públic, lo decoro nacional y la salvació de la patria s' oposan tots junts á que en moments tan crítichs la expressió legal de la voluntat y de la conciencia de la nació arribi á las Corts torpement falsificada.

¿Per què les altas institucions que sempre fins ara s' han entès exclusivament ab los capitossos dels bandos monàrquichs pera resoldre las crissis ministerials, no s' han d' entendre directament ab lo país siquiera una vegada pera resoldre una crissis nacional tan grava com la qu' està plantejada en los actuals moments?

¿Es que aquí tot està sequestrat, lo mateix la regia prerrogativa, que las urnas electorals?

En aquest cas si desde dalt no pot venir una llum superior que dissipi 'ls núvols qu' enterboleixen l' atmòsfera, un dia ó altre haurá de venir de abax una fort ratxada revolucionaria que 'ls escomбри. Y llavoras caurá qui caurá, que las revolucions un cop desencadenades, no hi ha forsa humana que basti á contenirlas.

S' acaben de disoldre unas Corts que de res serviren. Se'n acaben de convocar unas altres que de res serviran tampoch. Aquellas sigueren fillas de las conveniencies del bando conservador, com aquestas serán fillas de las conveniencies del bando fusionista.

Degudas á la coacció y á la trampa erigidas en sistema, las Corts conservadoras no tingueren un sol arranc patriòtic, ni podian tenirlo. Obligadas nasqueren al govern que las engendrà. Sigueren ab ell dòcils y obedientis fins al últim grau de l' abdicació: lo provehiren de totes las facultats per exercir la mes abusiva de las dictaduras. Li feran entrega de la nació lligada de peus y mans perque la sangrés y l' empobris sense misericòrdia. Y s' resignaren á callar tolerant tota mena d' errors, abusos, extralimitacions é iniquitats.

Una segona edició de las Corts disoltes, serán las que s' acaben de convocar. Aquellas sigueren un instrument dòcil en mans de 'n Sagasta. Podrán cambiar els homes que las constituixen; pero subsistirán els mateixos vics, las mateixas tolerancies funestas, idènticas complacencies saludadas ab la fortuna pública repartida entre 'ls que s'igan bons minyons y ab la inevitable vergonya de la patria.

Preparat està tot per anar á parar á tan ominós resultat. Los ministres sagastins, desde la constitució del govern fins á la publicació del decret de convocatoria han invertit la major part del seu temps y dels seus

esforços en preparar lo terreno electoral ab lo major desenfado.

Mes que dels conflictes de la guerra de Cuba, mes que de las amenassas y xinxorreras insopportables dels Estats Units, mes que de preparar recursos per salvar l' honra y l' integritat de la patria, s' han preocupat de assegurar l' elecció per aqueix ó aquell districte, de tal ó qual amic, parent, germà, cuní ó gendre de tal ó qual personatge mes ó menos influent. Los governadors y 'ls cacichs han fet estragos en los Ajuntaments adversos: ab las amenassas y las corrupcions han abonat lo camp que 'ls ha de donar la cullita de unas Corts dotades de totes las complacencies.

Així, en mitj de las grandes trágiques de las horribles desventures que 'ns abrumen, els encarrègats de conjurarlas han tingut prou frescura per combinar tota aquesta serie de asquerosas petitesas.

*

N' hi hauria per enviarlos tots plegats al diable, rendintnos als decrets de una fatalitat funesta, si no tinguesssem contrets deberts ineludibles ab la llibertat y ab la patria.

Lo partit republicà deu acudir á las urnas y salvar á tota costa á sos mes dignes representants, porque en mitj de la present decadència, fassan escoltar sa veu severa. No s' tracta de triunfar que això sols seria possible en unas eleccions honoradas y legals ó ab lo concurs enèrgich de un poble disposat á imposar á tota costa 'l respecte degut als seus drets. Pero si no de triunfar, se tracta quan menos de preparar solucions qu' en dies no llunyans, haurà de acceptar la patria com la única taula de salvació.

Se tracta també de exigir las tremendas responsabilitats que portan contretas los governs de la monarquia.

Pochs podrán ser los candidats republicans que logrin un' acta pel sol esforç de nostres corregionalistes, contant ab que no n' hi haurà cap que s' avingui á entrar en componendas ab lo govern monàrquich. Qui tal fez seria repudiad. Pero per pochs que s'igan, tindrán en las Corts un poder y un prestigi immens, si saben fer valer, com no hi ha dupte que sabrán, la forsa de la rahó y la virilitat de un patriotisme sà, noble y desinteressat.

P. K.

IUMENJE va arribar de Filipinas al port de Barcelona un trist convoy de malalts. ¡Pobres soldats! ¡Y quina llàstima feyan!... Mes de una vintena van sucumbir durant la travessia: algú al arribar á port; algú altre l' endemà del desembarc. Donava condol presentiar lo transport de aquells infelissos, á través de la Rambla poblada de una multitud alegre, endiumejada, sota un cel seré, inundat per la llum de un sol de primavera.

¡Y pensar que aquesta juventut destinada á ser lo nirvi del treball y 'l goig y l' amparo de un sens fi de familiars honoradas, ha de morir sacrificada per salvar els interessos dels frares possessionats de Filipinas!...

*

Y ara perque vegin las consideracions que s' té als soldats de la patria.

Als que al arribar de aquelles illes portan una mica de tabaco pel seu consum, els el prenen, perque la Tabacalera no n' vaja de menos.

Ab lo qual no sembla sino que 'ls hi diguin:—Mi-nyons: lo qu' es el sacrifici qu' heu fet de la salut y de la vida, no val sisquera una pipada de tabaco.

Lo pa s' ha pujat á Barcelona cinc céntims més per tres lliures. La política de la restauració cada dia té la boca mes grossa. Avuy s' está menjant lo pà dels pobres.

Tot puja: lo cambi del or passa ja de un 34 percent, lo qual implica una merma en lo numerari espanyol de mes de un terc. Es á dir: una pesseta no arriba á valer avuy 66 céntims.

Y no obstant, mentres tots los articles necessaris á la vida van pujant en relació á la elevació dels cambis, els jornals dels traballadors permaneixen estacionaris. De tal manera que 'l que s' creu guanyar tres pessetas, en realitat no disposa mes que de una pesseta noranta vuit céntims, per aplicarlos á la satisfacció de las primeras necessitats de la existència.

*

Mentre tant en alguns punts de Castella: á Valladolid, Burgos y Salamanca, comarcas productoras de blat,

el pà escasseja de tal manera, que 'l poble alborotat s' ha llansat al carrer, demanant aliment.

¡Quin espectacle mes desconsolador!

Cara, ben cara paga 'l poble espanyol la seva culpa de tancarse en la mes desoladora indiferència política. Podria y deuria ser l' amo únic de la nació, y 's troba reduït al paper de víctima. Ab un acte d' energia podria acabar ab la farsa governamental y ab la miseria y la ruina que 'n son la conseqüència, y tolera que 'l veixin y l' explotin.

Sols quan la gara l' aixequi, la fam li obligarà á fer lo que devia haverli aconsellat ja fa molt temps la previsora reflexió.

Es una gran idea la que ha concebut el *Centro d' Unió republicana* del carrer de Tallers.

Los clericals barcelonins cada dia s' presentan ab mes audacia, de tal manera que s' fa precis paràlols 'ls peus. No sembla sino que vulgan agabellar tots los medis d' expansió lliberal, per fer ostentació de las sèvas forses. *Meetings* místichs ó s'igan sermons de missió; manifestacions á la via pública ó s'igan professioms; propaganda continua en los periódichs de la llana y del negoci; organiació de tota mena de associacions.... y com si tot això no bastés, ara, per postres, surten ab l' idea de erigir per suscripció pública una gran creu en la via pública per conmemorar lo recort de l' última Missió.

Ha arribat l' hora de que 'l sentiment lliberal se desvetlli, y 'ls arrolli. Ecls mateixos drets que tenen ells, tenim nosaltres. ¿Pretenen ocupar la via pública ab un monument catòlic? Doncs nosaltres l' ocuparem ab un monument lliure-pensador. Ecls la creu, nosaltres la llibertat religiosa. Monument per monument, suscripció pública per suscripció pública.... y endavant las hatxas.

Lo *Centro de Unió republicana* celebra aquesta nit una reunió per tractar d' aquest assumptu. Contin los iniciadors de la idea ab lo concurs autiu y entusiasta de LA CAMPANA DE GRACIA.

Lo partit socialista ha acordat pendre part en las próximas eleccions de diputats á Corts. No hem de manifestar fins á quin punt ens sembla convenient y acertada la resolució del partit socialista obrer.

Lo cap se té per pensar, lo cor per sentir y la paraula per expressar ideas y sentiments, y no es possible trobar una tribuna millor que la del Congrés per realisar una profitosa propaganda, á fi de combatre 'ls errors del adversari y fer acceptables las solucions propias que s' ho mereixin.

Baix aquest aspecte, envihém un aplauso al partit socialista al qual prenem com un bon exemple ofert á aquells republicans inexperts que repudian per sistema 'ls procediments electorals, sense considerar que votant es com se fan las Repúblicas, y una vegada s' posseixen únicament votant poden sostenir-se.

Lo divendres de la pròxima setmana lo popular semanari *La Esquella de la Torratxa* publicerà son número 1,000. Ab tal motiu 'ns consta que ha fet un va-y-tot. Lo número que té preparat baix lo punt de vista literari, artístich, tipogràfic y editorial, es una verdadera joia. Tots els adelants de las arts de reproducció figuran en ell de una manera esplèndida. En una paraula, *La Esquella de la Torratxa*, adelantantse á tots los semanaris del mateix gènero, ha volgut correspondre, en una fetxa tan memorable, al gran favor que 'l pùblic li ha dispensat durant los vint anys que porta de publicació.

CARTAS DE FORA.—*Artesa de Segre.*—Es indubtable que las ideas liberals van infiltrantse en la conciencia del poble á despit de tots los esforços de la reacció. Lo dimecres de cendra 'ls veihins de Alentorn donaren una prova de sos nobles sentiments. Havíen mort D. Joseph Plá y Foix, honradíssim ciutadà amant de las doctrinas evangèlicas y republicanas. Poch ans de morir sigué avisat lo rector perque anés á prestarli 'ls auxilis espirituinals; pero no hi arribà á temps, y això bastà perque negués terra sagrada al seu cadàver. S' acudi á l' autoritat local al objecte de sepultarlo en lo cementiri neutre, y 'l primer enterro civil efectuat á Alentorn, se veié tan concorregut, que no pot donar-se una protesta mes eloquient contra las intemperancies del ensotanat. Es de creure que no serà l' úlit que 's realisi si hem de jutjar per la satisfacció íntima que la celebració del acte ha deixat en la conciencia de la inmensa majoria dels veihins de la població.

Teyá.—Una companyia de aficionats al art dramàtic acudi al arcalde Sr. Torrents, manifestantli que 'l dia de San Josep havien pensat posar en escena 'l drama sacro *La Passió*. L' arcalde s' feu explicar alguns passos de dit drama, y manifestà que no trobava cap inconvenient en que 's representés. Pero 'l barrina místich se'n entera y procurà que l' arcalde de retirés la paraula que havia dat. Y l' arcalde, volentse de seixir, consultà 'l cas ab l' Ajuntament y no segué poca la séva sorpresa al veure que tots els regidors se mostravan partidaris de que dit drama sigüés representat. En això ha sortit el barrina y desenterrant un real decret del any 56, que á totas llums està derogat per lleys posteriors, ha donat entenent al arcalde de prohibir la representació, fentlo faltar á la seva paraula. Y 'l Sr. Torrents no ha tingut cap reparo en quedar com un company de Sant Antoni cusit á las faldilles del barrina, desairant á tot lo poble y als dignes representants que té aquest en lo municipi. Privan la *Passió* y ells en canbi representan une comèdia que no s' hi pot tenir cara.

¿ES CERT?...

¿Es cert noya, que festejas
ab un nort-americà?
¿Tú, una xicota tan viva?
¿Tú, un cap tan equilibrat?
¿Tú, dignarte donar oídos
á un fill del país del llart
súbdit de 'n Mac no-sé-cuantos
y nebó del uncle Sam?
¿Ja sabs los perills que corras
enrhonant ab ell? ¿Ja sabs
el terreno que trepitjas
y la serie de entrebanchas
que de seguir se t' esperan
si no tornas endetrás?

¡Ay, hermosa! ¡Cúyta, cúyta,
si es que l' yes ja li has donat,
retirali desseguida
y no 't deixis enganyar
com un trist Dupuy de Lome
ó un Moret adotzenat.
Si vols, festeja ab un xino,
ó ab un paxut alemany,
ó ab un turch ó ab un aschanti...
Ab un americà ¡may!

¿Olvidas tú que aquests tíos
no acostuman á da un pas
que no sigui ab el propósito
de guanyarhi tant ó quant?
¿Ignoras el fanatismus
ab que adoran lo Sant Ral
y l' cùmul d' inconveniences
que per enternirlo fan?

Deixa l' yankee desseguida,
y no 't vulguis exposar
als perills incalculables
d' un festeig disbaratat.
¿Que ho duptas? ¿Si? Donchs escolta,
escolta atenta, y veurás
el negoc rodoniçissim
que hi farias: vés contant:
Ni que t' hagi dat paraula,
no hi vol dir res: si demà
li convé deixarho corre,
s' eclipsará y.... s' ha acabat.
Fará veure que t' estima,
y ab una flama hasta allá
et rodejará de cònsuls
que t' punxin per totas parts.
Si l' tocas no més del colze
ó l' trepitjas, ja t' tindrás
demantant que l' indemnisi
dels perjudicis causats.
Si l' convidas, es molt fácil
que s' cregu que li vols mal;
si no l' convidas, de fixo
que diu que t' matas de fam.
T' embrutará las rajolas
y las parets, y t' vindrà
queixantse del poch asseeo
que en lo téu pis v' observant.
Quan el miris: —¿Per qué 'm miras?
Quan no l' miris: —¿Qu' es extrany!
¿Esquivas al gat? —¿No l' toquis!
¿No l' esquivas? —Treu el gat!
S' aixafará l' séu sombrero,
expressament ó badant,
y t' donarà á tú la culpa
y hasta te l' farà pagar.
En una paraula, noya,
tractant ab ell, may sabràs
si te las heus ab un ximple
ó ab un mal intencionat.

¡Y serias tú tan tonta,
avisada com estás,
de seguí l' festeig que diuhen
que tens ab l' americà!
Dónal, dónal prompte á dida
sense vacilà un instant;
pero... feste fer recipro
de la carbassa. ¡Qui sab
si demà per molestar-te
anirà propalant
que no ets tú qui vas donarn'hi
sino ell que te 'n ha doant,
y á copia de xerramenta
y embolichs, al cap-de-vall
acabarà per ditz
que la carbassa val... tant,
y que haventli tú acceptada,
tú ets qui li tens de pagar!

C. GUMA.

CONTRA LA FAM

CONFERENCIA TELEFÓNICA ENTRE L' ARCALDE D' UN POBLE Y L' GOBERNADOR DE LA PROVINCIA.

ARCALDE:—Senyor gobernador, per amor de Deu!...
GOBERNADOR:—¿Qui es vosté? ¿Un aspirant á diputat á Corts? Ha fet tart. Quedan despachadas todas las localidades.
—Soch l' arcalde, l' arcalde de Palaubuyt....
—Ah! Tant gust en... sentirlo. ¿Qué hi ha de bò?
—De bò, res: al contrari, molt de dolent.
—Expliquis.
—Tinch tot el poble amotinat á la plassa.
—Dimontrial! ¿Molt amotinat?
—Molt! Mentre jo conferencio ab vosté, està eritant de mala manera.
—¿Qué demanda?
—Pa!... La situació es critica. Mil personas que 's moren

de fam, mil bocas que badallan, dos mil brassos que aixecan els punys....
—¡Ah! ¿No hi ha cap manco al poble?
—Senyor gobernador, deixis de bromas. Sentis los crits que jo sento no s' ho pendria aixís.
—Hem de mirar de posarhi remey... Proporcionarém traball á las classes proletàries. ¿No li sembla?
—Fora una gran solució.
—¿Hi ha carreteras al poble?
—Ni una.
—¿Y edifici per escolas, casa consistorial, jutjat?
—Tampoch.
—Pues aquí té l' conflicte sanjat. Promogui traballs públics y dongui feyna á tota aquesta gent.
—Mil gràcies, senyor gobernador. No esperava menos de la seva generositat y bon cor y... ¿Ahont haig d' anar á buscar els quartos?
—¿Quins?
—Els que per realisar aquests traballs públics se necessiten.
—¿Pero que no té fondos el poble?
—Fondos y barranachs, sí; lo que li falta son diners.
—Ah! Jo 'm creya.... Pues si que, fill, si l' poble no té quartos....
—Senyor gobernador, permetim que parodian al general Archiparreriborrigochea dels Sobrinos li digui que si l' poble tingués quartos ja no molestaría á ningú.
—Pero ¿com diable hi han arribat á aquest estat de miseria? ¿No hi ha camps à Palaubuyt?
—Si senyor, pero las inundacions els han arrasat.
—¿No hi ha vinyas?
—La filoxera las ha mortas.
—¿No hi ha industria?
—Las guerras l' han aniquilada.
—¿No tenen virám, tocinos, animals de totas menas?
—Aquí no hi quedem mes animals que nosaltres, que 'ns deixem escorxar sense protesta.
—Senyor Arcalde!....
—Es que, senyor gobernador, la plassa va omplintse de gent y l' actitud del poble com mes va mes amenassadora's torna....
—Surti al balcó de la casa de la vila.
—¡Just! ¿Perque m' apedreguin?
—Fàssils un discurs.
—Si; per discursos están ara. ¡Sentis quins crits! Fan po...
—¡Pa! ipa! ipa!....
—No importa, pàrlils: las bonas paraules fan menjar als malaltis.
—Pero si aquí es al revés, home! Lo que aquí convindria es que no volgessin menjar!....
—Crèguim, fàssils un discurs, procuri tocarlos al cor.
—¿Qué ls diré?
—Que l' govern no 's olvida, que la seva situació l' te molt preocupat, que... vaja, lo que á vosté li sembla que ha de calmarlos.
—Lo que á n' ells els calmària seria unes quantas carretades de blat.
—No 'n tinch.
—O farina.
—Menos.
—Donchs ab discursos y sermons no farém res. La gana no admet rahons. ¡Alsa!....
—¿Qué?
—Ara m' avisan que han saquejat el forn de la plassa....
—Veu lo que li deya? ¿Veu com això necessita un remey tan rápid com radical?
—Aixis ho veig. Démà mateix ho deixo arreglat.
—Gràcies á Deu! ¡Puch refàrm'en!
—Si senyor.
—¿Qué pensa fer?
—Enviarli deu parellas de la guardia civil.

FANTÀSTICH.

A campanya dels dependents de comers que demanan als duenys la clausura de les botigas els diumenges y días festius, sembla que trobarà imitadors en lo clero de Barcelona.

En efecte, segons tenim entés s' está preparant una exposició que serà dirigida al bisbe, demanantli la clausura de les iglesies en los días de festa.

La iglesia—li dirán—es la botiga dels capellans. Allà traballém; allà 'ns hi guanyém las caixaladas. Està molt bé que durant sis días de la setmana se 'ns obli-gui á viure ocupats al altar, al cor y al confessionari, sense tenir ni un moment de distracció. Pero que á lo menos se 'ns deixi lliure'l diumenge. Necessitén el diumenge per sortir al camp á treure las arnas á la major-dona y sobre tot per passejar á tota la llorigada de ne-bodets, que 'ls pobres, per falta d' exercici s' crían molt neulats y molt raquitichs.

Estich segur que D. Jaume atemperarà la seva conducta sobre aquest particular á la que observin els amos dels establiments. Si aquests tancan les botigas, ell manarà tancar las iglesies.

Quan l' acorassat Vizcaya llevá anclas del port de Nova York, en lloc d' emplear l' artilleria per saludar á la plassa, 's va servir de la sirena.

Aixis es com s' ha de fer: per aquella gent la pòlvora

en salvas es ben malaguanyada. Per ser qui son, lo millor es xiularlos.

D. Práxedes se manifesta molt esperansat, tant que suposa que per tot l' actual mes de mars quedarà terminada la guerra de Cuba.

Se m' figura que 'n Sagasta sufreix una ilusió. Ja fa molt temps porta l' tupé tan caygut, que res tindrà d' extrany que se li hagüés ficat á l' orella y li fes pessigollas.

En Capdepon, días enrera va dir:

—Mañana subirà la Bolsa.

¿Quina? ¿la de vosté?

Si aquell periodista americà que s' ha dirigit á la reyna regent, preguntantli quina opinió tenia formada respecte á la catàstrofe del Maine, se m' dirigis á mí ab la mateixa pregunta ¿saben qué li respondria?

Lo següent: «Lo llomillo m' agrada molt fregit y ab monjetas, y las butifarras á la graella.»

Ni una paraula mes, ni una paraula menos.

Lo cardenal Cascajares ha espedit una pastoral essencialment política. Parla de tot: de la guerra de Cuba, del Carnestoltes, dels partits polítics, y hasta en certa manera de la restauració borbònica. Lo porvenir se li presenta negre, negrissim, de color de sotana. No s' declara taxativament carlí, pero deixa entreure les seves simpatias pels de la boina.

En Sagasta està molt cremat; pero per mes que s' incomodi l' cardenal Cascajares ja li dirá de missas.

El clericalisme s' ha de girar fatalment contra un estat de cosas que apenas s' aguanta. En això obeheix al seu interès y dona satisfacció al seu instant. Lo mes trist es que partits que blassonen de lliberals no se 'n hajen adonat fins avuy. Han criat corps y ara 'ls saltan als ulls. Els hi està molt ben emplat.

Al Sr. Ferrer y Vidal, jefe silvelista:

Els que diuhen que l' farán diputat per Barcelona, volen donarli una mona ó un mico qu' es molt mes gran.

Sr. Ferrer y Vidal
creguim á mí, no se 'n fihí,
vaji alerta y desconfihi:
li diuhen per anima'l.

Per ara aném enviant diners á Cuba per dos concep-tes. Primer: per sostener la guerra. Y segon per sostener l' autonomia.

Tot sovint arriban libraments del govern insular, que 'l Tresor de la Península ha de saldar bitlo bitlo per evitar que la gran obra realisada per en Moret se 'n vaja á ca'n Pistrats.

L' autonomia s' troba encare en lo primer període y Espanya li ha de pagar lo didatje. Ara no mes falta veure si 'ls autonomistas cubans, així que s' vejin las orelles, en pago del favor de costejarlos la lactancia, enviarán á l' Espanya á dida.

L' arcalde de Pals aixussava á la guardia-civil contra 'ls contribuents que formulaven realamacions al reparto de consums.

Aquest arcalde deu volgut acreditar lo nom del poble que gemega baix lo seu domini. Los vehins li demanàn justicia y ell vol donarlos hi pals. Molt ingratisserà 'l governador de Girona si no li regala un garrot d' honor. Lo Sr. Soldevilla ray, que té un roura al costat per tallarlo sempre que li convinga!....

Té molta rahó l' eminent periodista Alfredo Calderón, al dir que l' heròich general No importa s' ha fet paisà.

Avuy al poble espanyol res li fa res: li escamotejan la representació, l' entregan al caciquisme, la reacció l' rodeja, la guerra civil l' amenassa, li arrebatan als fills per portarlos á la mort, li prenen els diners per dissiparlos, permeten que una nació estrangera l' insulti impuniment, y ell dorm, ó badalla, ó quar està despert per cuya sols de divertirse.

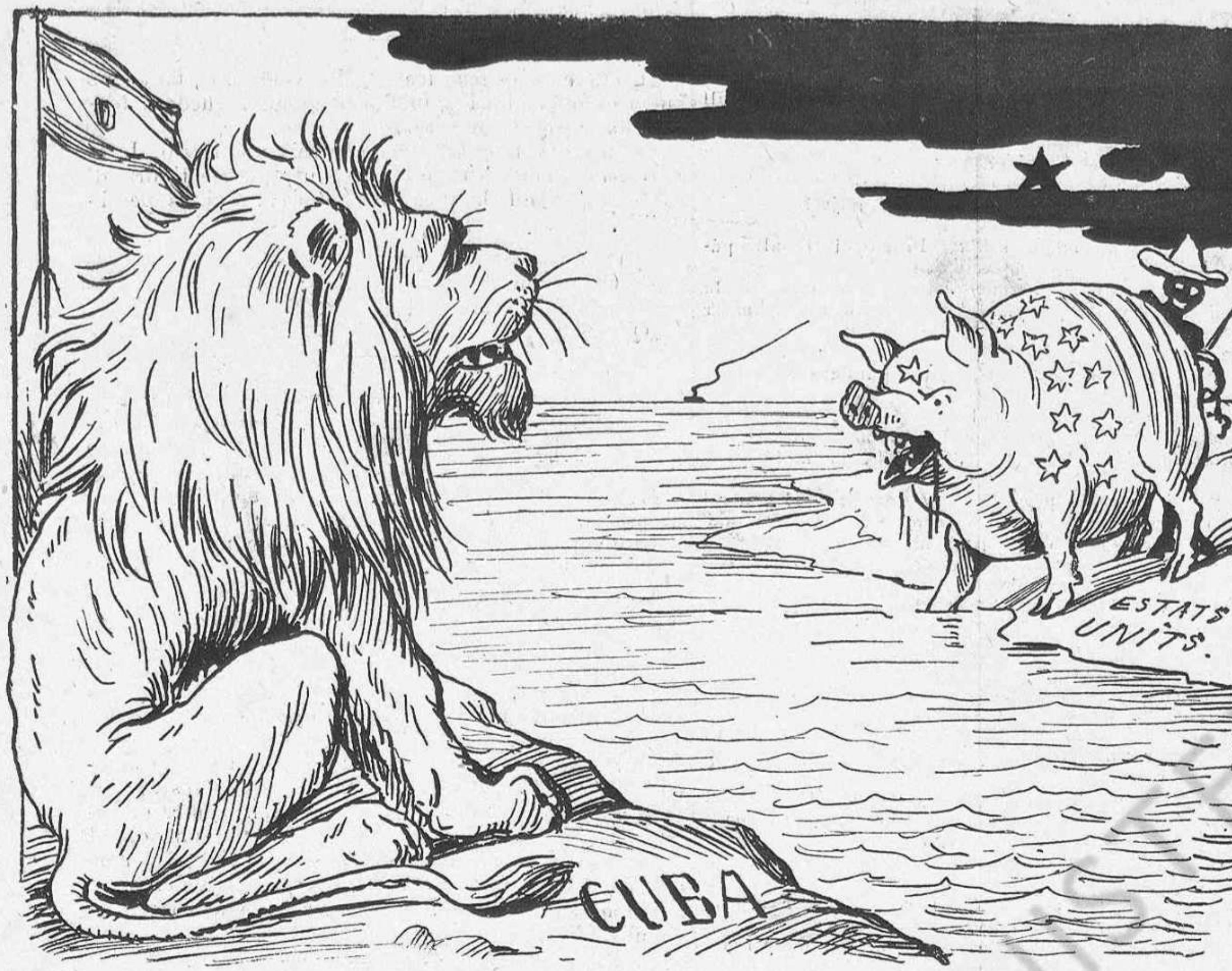
Pero que m' dispensi l' ilustre periodista: lo general No importa, al retirarse del servei actiu per ferse paisà, ho ha perdut tot, fins l' apellido. Avuy ja no's diu com en los temps heròichs No importa. Avuy se diu Las porto.... perque, la veritat, las hi fan portar molt llargas!

Segons en Romero Robledo lo govern de 'n Sagasta es mort, y las Corts que intenta reunir serán unas Corts de ultra-tumba.

Exactament igual que las passades.

¡No 'n fa poch de temps que 'ls partits governants de la restauració son dugas collas de morts!

LO LLEÓ Y 'L PORCH

Per més que ronquis jo no 'm moch de puesto.

LOS TORMENTS DE MONTJUICH

Diversas poblacions de Catalunya van efectuar lo diumenge últim importants manifestacions públicas, reclamant justicia. Totas estiguieren calcadas ab la de Barcelona. Y en totes ellas reyná l' ordre més complert.

A Mataró va celebrarse al demà havent sigut extraordinari el número de concurrents. L' arcalde va rebre als manifestants, obligantse á cursar lo mensatje que li confiaren dirigit al president del Consell de ministres. Lo Sr. Franquesa dirigió un discurs als manifestants y 'l Sr. Pich y Creus llegí 'ls documents que van entregarses al arcalde.

Importantíssima sigue la manifestació de Tarragona, en la qual hi prengueren part las més importants associacions de aquella capital en número de 22. Hi figuravan més de una dotzena de pendons y estandarts y nutridas representacions dels pobles comarcans. Las precaucions presas pel govern de la província, resultaren completament innecessaries.

La manifestació del Vendrell, efectuada també l' diumenge sigue una demostració eloquènt del esperit liberal que prepondera en aquella simpàtica vila. Se pot dir que la població en massa s' associá al acte, ó bé formant part de la comitiva, ó bé presenciant ab marcada simpatia l' seu desfile, que sigue ordenadíssim, revelant la cultura y al mateix temps l' enèrgica serenitat dels vendrellencs.

A Manresa, en lloc d'una manifestació pel carrer, va efectuarse un meeting en lo Teatro Gayarre, assistintihi una concurrencia numerosa.

Finalment, Sabadell, la joya de las ciutats industrials de Catalunya, realisá un acte que no te casi precedents en aquella població, tan per la seva importancia, com per la seva serietat. Mes de cinc mil manifestants recorregueren lo curs senyalat anticipadament; y entre aquella massa s' destacavan numerosos pendons endolcats ab lemas sumament expressius. Al en torn de un de ells s' hi agrupavan un gran número de donas vestidas de dol. Lo mensatje sigue entregat á un regidor republicà en qui havia delegat l' arcalde la seva representació. Lo Sr. D. Cels Llorach, president de la Junta municipal de Fussió republicana, desde 'l balcó de la casa Consistorial despedí á la comitiva pronunciant eloquents paraules.

**

Com se veu, tot lo mon demana justicia. La revisió del procés s' imposa, no menos que la suspensió de càrrechs de aquells funcionaris á qui tothom senyala com autors dels torments de Montjuich.

En cambi 'l govern observa una calma desesperadora. No sabém si 'ls procediments judicials entaulats ja fa un mes llarch adelantán gayre. Si, com es de sospitar, en Sagasta empunya la batuta, per dirigir l' execució de aqueixa sinfonía que bé podria titularse: *La mes justa de las aspiracions*, resignem-nos á que s' executi ab un temps lentissim, capás de fer son al home mes impacient y mes despert. Això sense contar ab los llarchs y repetits compassos d' espera.

Afortunadament, las Corts están pròximas á reunir-se y es d' esperar que no ha de faltar una veu eloquènt que li tregui al govern la son de las orelles.

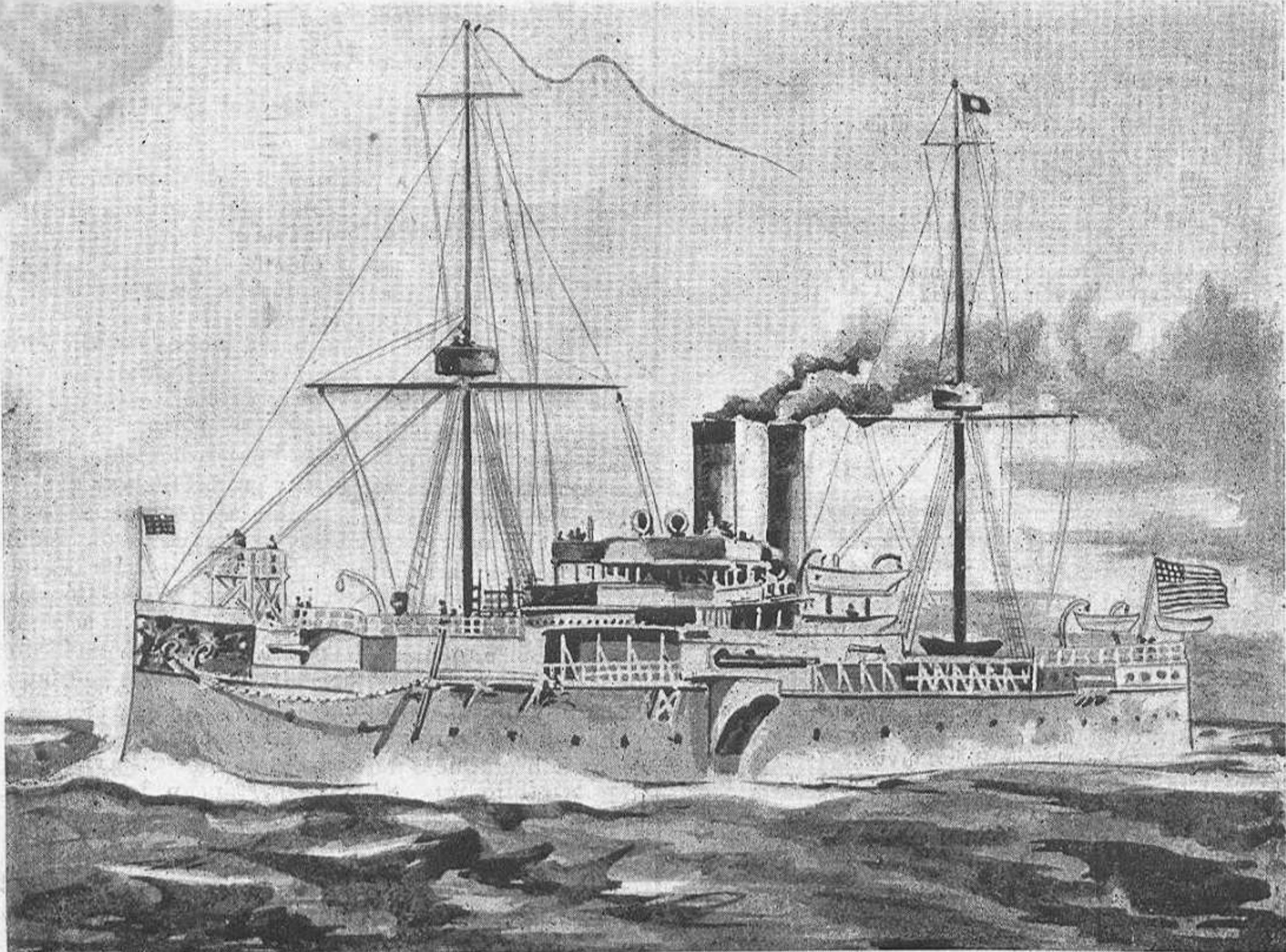
De totes maneras lo poble està fermament empenyat en aqueixa campanya de justicia, de humanitat y d'honor nacionals, y quan el poble vol y te constancia, 'l poble pot y se surt sempre ab la seva.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Sol-dats.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Arbós—Robas—Sobra—Obras—Boras.*
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*Camelia—Granada—Cap.*
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Carme.*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Entre lladres no 's pert res.*

Han endavatinat las 5 solucions los ciutadans Pepet Panxeta,, Lara Lelo, Un de la Escala y Fra-Tomás Torrabroquis; n' han endavinatadas 4: Jaj Rígigirigg, J. Romanos y Un Tarrassench; 3: Pau Piu y Nicodemus; 2: Un fil y embustero; y 1 no més: Padri del nen, Pep Castellá y Un admirador de *La Esquella*.

Lo Maine.—Acorassat nort-americà que se 'n va anar á fons al port de la Habana.

ENDEVINALLAS

XARADA

Tres tres noyas faig l' atleta,
tres la Prima-dos-tercera,
com també 'm tercera-primer
la Tres-quarta y la Pepeta.
Y molts celos ha agafat
la Tot, filla de la Paula,
per no dirli cap paraula.
¡Pobret! S' ha ben tallat.

PEPET PANXETA.

ANAGRAMA

L' altre dia una total
alegre estava
perque va morí un vehí
d' aquella casa
y feu lo tot
de las esquelas mortuorias
per un durot.

VICENTÓ.

TRENCA-CLOSCAS

D. GIL DE RIEREDA
SANS

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama català en tres actes.

TIT DE LA TITA.

GEROGLIFICH

A - A
I
: X
A

MASET A. DEL CELÁ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans A. Andrés, J. Romanos, J. Rafael III, R. Figuerola, Felions Petit, Faya, Un suscriptor, Nius, Embolica-bolits, Un Feligrés y N. Cortada.—*Lo que ens envian aquesta setmana no fa per casa.*

Ciutadans Epigramàtic, Sisket D. Paila, J. M. y Sala, Joan Aubert Manent, F. Más Abril, Pepet Panxeta, Joseph de Vilastre, Triptits, Joseph Sarevilo, J. Consom Veyam, Tap de suro vilafranquí, J. Torrent y M., y Galán per tot:—*Inserarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciutada Amadeo Doria: Va molt bé: ho publicarem.—Un lector de *La Esquella*: Ja haurá vist alguna cosa en lo número de ahir.—P. Andrés: Lo qu' envia es molt fluix.—J. P. (Capsanes): La carta que 'ns envia esta tan mal escrita que no hem acabat d' entendrelo.—L' Avi Riera: Queda acceptat tot lo que 'ns remet y moltas gracies!—P. C.: No considerém convenient publicar la seva composició.—Un trabajador (Reus): La carta que 'ns remet ens resulta ininteligible.—P. Compte de M.: Lo qu'enquet careix de forma literaria.—Rapevi: En la prosa que 'ns remet hi hem trobat els versos; lo que no hi hem sabut veure es la punta.—Jaume Roig: Rebutats los exemplars; no hem tingut encare temps d' enteràrnos en.—Chelin: La composició es fluixa.—A. Deu: La de vosté, encare que molt picaresca va bé.—Joseph Junc: La composició a que 's refereix no recordém haverla rebuda.—M. Carreras Juanal: La de vostè 'ns resulta massa romàntica, y per ser tan curta de forma algúnt tant descuidada.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.